

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04612/2015-ERU

V Praze dne 22. května 2015

Č. j. 04612-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-04612/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je právnická osoba **AQUA SERVIS, a.s.**, se sídlem Štemberkova 1094, Rychnov nad Kněžnou, PSČ: 516 01, IČ: 609 14 076, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, právnická osoba AQUA SERVIS, a.s., se sídlem Štemberkova 1094, Rychnov nad Kněžnou, PSČ: 516 01, IČ: 609 14 076 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. září 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Solnice na ulici Kvasinská u č. p. 133 zemní práce související s opravou vodovodního řádu, kdy při strojním provádění výkopových prací došlo k sesuvu kamene a k poškození středotlakového plynovodu PE Dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16415.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16415.

Odůvodnění:

Dne 28. listopadu 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku poškození středotlakého plynovodu PE Dn 63, k němuž došlo dne 24. září 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Solnice na ulici Kvasinská u č. p. 133. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 22. prosince 2014 Protokol o kontrole č. K043514, č. j. 11078-6/2014-ERU. Účastník řízení neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 11078/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 20. května 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 04612-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost účastníka řízení byla realizována na základě uzavřené smlouvy o nájmu majetku k provozování veřejných vodovodů a veřejné kanalizace s vodovodním svazem „Císařská studánka“ sdružení obcí, jako vlastníkem vodohospodářského majetku, ze dne 31. března 2000. Předmětem smlouvy je závazek nájemce zajistit komplexní provozování všech pronajatých vodohospodářských zařízení, přičemž komplexním provozováním se dle této smlouvy rozumí mimo jiné včasné odstraňování havárií a poruch na majetku.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo na žádost účastníka řízení vydáno dne 10. září 2014, společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů. Jednou z podmínek stanoviska bylo provedení vytyčení plynárenského zařízení před zahájením stavební činnosti a rovněž povinnost učinit při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení taková opatření, aby nedošlo k jeho poškození nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. V souladu s podmínkami stanoviska nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Před vlastním zahájením zemních prací byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 11. září 2014 vytyčena přesná poloha plynárenského zařízení v terénu a vyznačena barvou.

Dne 24. září 2014 došlo v katastrálním území Solnice na ulici Kvasinská u č. p. 133 při provádění zemních prací souvisejících s opravou vodovodního řadu pomocí strojního mechanismu (bagru) k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 63. K samotnému poškození plynárenského zařízení dle sdělení účastníka řízení došlo sesunutím kamene

ze lžice bagru. Podle sdělení účastníka řízení bylo plynárenské zařízení umístěno cca 40 cm od jeho vytyčení, resp. jeho barevného vyznačení. Z fotodokumentace, kterou pořídila společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., je patrné, že signální vodič, podle kterého bylo provedeno vytyčení předmětného plynárenského zařízení, se v místě narušení plynárenského zařízení nacházel mimo polohu tohoto zařízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] k úniku 23 m³ zemního plynu do ovzduší. Došlo také k přerušení dodávky zemního plynu 26 konečným zákazníkům. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení je rovněž zřejmé, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje – bagru.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu plynárenské soustavy i mimo ně je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 24. září 2014 zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů

a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z předané dokumentace ke stavbě, ze stanoviska správce plynárenského zařízení, včetně zákresu situace do mapových podkladů a stanovení podmínek pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení a z vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. V rámci příkazního řízení bylo přitom zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím zemního stroje – bagru. Účastník řízení tak nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 24. září 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Solnice na ulici Kvasinská u č. p. 133 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 63, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v množství 23 m³ a přerušeni dodávky zemního plynu 26 konečným zákazníkům.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Účastník řízení uvedl, že k poškození plynárenského zařízení nedošlo v důsledku přímého kontaktu strojního zařízení se zařízením plynárenským, ale v důsledku sesunu kamene při jeho odebírání z výkopu lžící bagru. Nicméně dle názoru správního orgánu by se i této skutečnosti dalo větší obezřetností a opatrností předejít. Účastník řízení rovněž uvedl, že plynárenské zařízení se nacházelo ve vzdálenosti přibližně 40 cm od jeho vytyčení, resp. jeho barevného vyznačení. Tato skutečnost však účastníka řízení nevyvinuje z deliktního jednání, jelikož celý prostor v okolí plynárenského zařízení ve vzdálenosti 1 m na obě strany je chráněn ochranným pásmem.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby a rovněž si vyžádal vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tuto okolnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu snižuje. Naopak použití strojního mechanismu, bagru, v ochranném pásmu plynárenského zařízení správní orgán považuje za okolnost závažnost správního deliktu zvyšující.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán skutečnost, že k poškození plynárenského zařízení nedošlo přímým zasažením plynárenského zařízení strojním mechanismem, ale kamenem, který se na plynárenské zařízení sesunul ze lžice bagru.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky zákazníkům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě méně významné a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako relativně nízkou. Malé množství uniklého zemního plynu správní orgán při stanovení výše pokuty hodnotí jako polehčující okolnost. Skutečnost, že došlo k přerušení dodávky zemního plynu 26 konečným zákazníkům, nasvědčuje nižšímu významu poškozeného plynárenského zařízení a správní orgán ji nehodnotí ani jako přitěžující, ani jako polehčující okolnost. Jako okolnost snižující závažnost správního deliktu je dále třeba vyhodnotit bezprostřední snahu účastníka řízení omezit následky poškození, jakož i snahu o řešení poškození plynárenského zařízení.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že s ním bylo ze strany Úřadu v roce 2014 vedeno správní řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, a to sp. zn. KO-03842/2014-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Přestože výše pokuty v tomto řízení byla vzhledem k okolnostem porušení energetického zákona spíše symbolická, musí správní orgán konstatovat, že účastník řízení porušil ustanovení tohoto právního předpisu opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů

a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly